

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgulul Inului Nr. 30.
Amplasarea nă se primesc.
Manuscrisuri nu se restituie.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgulul Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în Viena
H. Mas, Hasenstein & Vogler (Otto Mas), H. Schick, Alois Herndl, M. Duka, A. Oppel, J. Domberg; în Brașov: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Dowe; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie ramond pe o coloană 6 cr. și 10 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. n. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANULU IV.

„Gazeta“ ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare, Târgulul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. n. sau 15 bani. Atâtă abonamentele câtă și inserțiunile suntă a se plăti înainte.

Nr. 178.

Brașov, Joi, 13 (25) Augustu

1892.

Brașov, 12 Augustu v.

Omulu, care sêvêrșese o faptă bună, trăiesce în conștiința acêsta și arare-orî simte trebuința de a solicita părerea altora asupra faptei sale; acela însă, care se scie vinovat, care a făcut și a lucrat ceva, ce nu lasă ca conștiința lui să fiă liniștită, simte necesitatea de a afla ce dicu alții despre el, ba provôcă de multe ori, decă nu directu, atunci pe căi laterale, sentința altora în speranță, că ea va fi pôte mai favorabilă pentru el, decătu simte însuși, că ar merita.

În situațiunea acêsta, a doua, se află șovinistii unguri astăzi când se vedu siliți a se apăra față cu acușările, ce le îndreptă în contra lor parte mare a presei europene, din cauza asuprirei și a prigonirilor, de care suferu Românii din Transilvania și Ungaria sub regimul politice ne bune de maghiarizare.

În nisce momente, cându în urma crudelor și rușinătoarelor escese ale fanatismului maghiar la Turda, Șimleu etc. gazetarii unguri se aflau în mare incurcatură, raportorii lor începura a călători prin țară, ca să afe părerea episcopilor noștri și a altora dintre fruntașii români asupra situațiunei încordate dintre Români și Maghiari, ba trecura chiar peste graniță, spre a solicita și părerea câtor-va bărbați politici din România.

De sigur, că scopul raportorilor foilor unguresci, n'a fostu de a se convinge despre dispozițiunea politică a cercurilor române. Sciu ei forte bine cum cugeta și cum trebuie să cugete Românii asupra politice violente a șovinismului maghiar, Au speratu însă, că între multele opiniuni voru afla și de acelea, pe cari le-aru pute esploata în folosul acestei

politice seu că, în casul celu mai rău, voru pute constata o deosebire și o desbinare în părerile române, de natură a sprijini teoria forței brutale, cu care se îndeletnicescu ei.

În acêsta așteptare însu întrevorbitorii unguri s'au înșelat cumplit, căci au întimpinatu pe totă linia, dincôce și dincolo de graniță, o unanimă și hotărâtă desaprobare a politice violente de maghiarizare, care produce amărăciune în intru și conturbă raporturile de bună amicitia în afară.

Fără să intenționeze au aflatu der șovinistii noștri adevêrul asupra faptelor lor condamnabile, au aflatu, că nemulțămirea în sinul Românilor nu este artificială, ca sistemul lor politic, ci este întemeiată pe trista realitate.

Interview-urile raportorilor gazetelor unguresci au avut der ca rezultat următoarea constatare, care este de mare importanță pentru buna și nemerita aprețiere a situațiunei actuale:

Pe partea maghiară unu spiritu neimpăcatu, care merge până a aproba chiar escesele pătimase ale masselor fanatisate și vede singurul mijlocu de înțelegere numai în capitularea necondiționată; ér pe partea română o adencă și generală nemulțămire, o adencă și generală neîncredere în intențiunile factorilor politici și parlamentari maghiari.

În asemeni împrejurări ar fi păcatu ca să mai pierdem și numai unu cuvântu asupra unei eventuale înțelegeri între Români și guvernul ungurescu. A mai vorbi despre acêsta ar însemna, că dăm nutrementu spiritului stricaciosu al șovinismului maghiar, care a crescutu și s'a lătitu în modu artificial; ar însemna, că voim să înăsprim fatalele contraste, ce

ne despartu deolaltă ca și o prăpastia.

„Budapesti Hirlap“ debută în numărul seu ultimă cu-o nouă convorbire, ce pretinde c'a avut unu din raportorii sei cu actualu ministru de culte și de instrucțiune publică românu și pe care o reproducem la altu locu.

Acêsta convorbire interesantă conține unu pasagiu, care ilustrează de minune situațiunea amintită mai susu.

„Sustineți“ — dize ministrul cătră raportorul maghiar — că fiă-care cetățenu trebuie să respecte legile statului. Acêsta este adevêratu *Dér ce se se întempe decă legile statului nu măsură cu egală măsură?*

Hic Rhodus!

CRONICA POLITICĂ.

— 12 (24) Augustu.

Diarului „Pester Lloyd“ i se telegrafiază din Praga, că deputatul din parlamentul austriac Mazak (cehă bătrân) a declarat într'o adunare publică, că clubul Cehilor tineri din parlamentu a decis în unanimitate, ca reprezentanții sei în delegațiuni, să pledeze în contra triplei alianțe și pentru o apropiere de Rusia.

Unu corresponsent al diarului „Frankfurter Ztg.“ a avut o convorbire cu d. Castelar, mare orator și bărbatu de stat spaniol. Între altele s'a vorbit și despre cestiunea Marocului asupra căreia d. Castelar se exprimă astfel: Spania, dize el, nu voesce să cucerească Marocul: ea va aștepta în liniște ca Marocul să-i vie, și îi e indiferentă ca acestu eveniment să se producă a și seu peste o sută de ani. Același lucru e și pentru Gibraltar. Gibraltarul va fi desigur al Spaniei, cu condiția, ca Spania să scie să aștepte. Unu singur lucru împôrtă de-o cam dată, oă nioi o altă putere să nu pună mâna pe Maroc. Asupra acestui punctu, interesul Spa-

niei este identicu cu acela al marilor puteri europene. Nu se va îngădui ca Anglia să pună mâna pe Maroc, căci Tanger și Gibraltar în mâinile Angliei ar fi un lanțu pus la intrarea Mediteranei. Tote puterile cele mari s'au silitu der, să sustină politica Spaniei, care este pentru unu momentu, menținerea *statului quo* și Anglia, sciind, că toate celelalte națiuni îi suntă opuse în acêsta cestiune, nu va îndrăni să se atingă de acêstu *statu quo*.

O convorbire cu ministrul român de culte.

Unu domnu unguru, Sz. A., care a făcutu o călătoriă în România, în reîntorcerea s'a spre Ploesti a avut o convorbire cu dl. Tache Ionescu, ministru românu de culte, convorbire, pe care o publică în „Budapesti Hirlap“ dela 23 Augustu, și pe care, pentru importanța ei, o publicăm și noi în traducere românescă fidelă. Etă-o:

Prima mea întrebare mi-a fostu, dize numitul domnu unguru, oă în România se cred ore acele lucruri grozave, ce le aduce presa din România și cari se referu la asuprirea, ce-o îndură Valachii din Ardél?

„Nu lua vorbele mele“ dize ministrul „ca și când acele le-ar dize unu bărbatu de stat, ci privesce-le ca pe nesce simple declarații ale unui om privat. Politica ce o urmați D-Vostră în Ungaria față cu naționalitățile, este rea, forte rea. Stă în interesul D-Vostră, ca pe cele 3 $\frac{1}{2}$ milioane de Români dela D-Vostră să nu-i amăriți. Dér politica ce o practică guvernul ungurescu față cu ei, o repetă, este forte rea. Decă D-Vostră nu vindecați plângerile, mai multu seu mai puțin drepte, ale celor 3 $\frac{1}{2}$ milioane Români, ce gândesc? Cui veți face serviții prin acêsta? — Rușilor!... D-ta de sigur ai cetit Replică tinerilor români. Se presupunem, că din cele cuprinse aici 75% nu suntă adeverate, der celelalte 25% în sine e destul,

„FOILETONULU GAZ. TRANS.“

(3)

Masca.

Novelă venețiană de F. de Gaudy.

(Urmare.)

În ziua întelnirei sta Ugo éráși la intrarea bisericei Sf. Marcu, rădimitu de o colônă și esamina pe femeile venețiane, ce intrau înăuntru. Pe timpul acela purtau femeile și fetele din Venetia măsci numite *Vesta di Zendale*, unu obicei forte bunu, care însă aduse pe Ugo Gricci în cea mai mare desperare. De sute de ori credea că a vedutu pe dama inimei sale, der deatâte-ori se înșelase.

Deodată i șopti o voce la urechi: „Escelență, te rogă ascultă-mă unu momentu“. Signor Gricci se uită supêratu împrejur. Înaintea sa sta unu om mic, rău îmbrăcatu și cu o fisionomiă nu pré recomandătoare, care l'u agrăise. Cavalerul, care credea că omul acesta e vreun spion al închisițiunei, se întorse cu disprețu, fără ai da nioi unu răspuns.

„Escelență“, șopti omul celu mic „astăzi nu vine.“

„Cine? Ea?“ dize patricianul. „Despre cine vorbesci? Ce ai cu mine?“

„Te rogă, urmăză-mă Illustrissimo“. Micul om luă schiopătându înăinte și se infundă într'una din nișele palatului dogilor, în cari și aveau biroul scriitoru, cari însă acum din cauza carnevalului erau părăsite. Elu se uita cu sfidă în toate părțile și apoi șopti: „Repeșescu, Escelență, D-Vostră așteptați în zadar. Astăzi nu pôte cerceta biserica.“

„Pe toți diavolii din iad, cine dică că nu vine?“

„Cine alta decătu masca négră, aceea care v's a adus în jocul de cărți mare noroc.“

„Și de unde scii tu? Cum o chiamă? Vorbesce! Numele ei cântăresce câtă dece zechine.“

Spionul surise cu mulțămire, când bagă în buzunar monedele de aur: „Escelență, mă deobligă forte multu prin darul D-tale bogat, la recunoscință. Ascultă decă: Dama necunoscută este Teresa Foscari, veduva proveditorului Diego Mazzini. Trebuie, că d'ăi d'ăi de bogăția ei și tot-asemer pre se-

veritatea, cu care tracta repositul pe soția sa; câtă a trăit el, nu-i era permisă ei să trecă pragul casei. Multe s'a quis despre gelosia soțului ei — der eu sciu și mai multe. Proveditorul a luat în căsătoriă pe d'omna Teresa numai din cauza averei ei, din care causă o apăra ca unu pașă turcescu — ea era urită. Da, Escelență, repositul se rușina, ca să fiă vedutu la brațul femeii sale, care fusese părăsită de natură.“

„Omule, miști!“ strigă ténêrul patrician și apucă de gât pe micul spion.

„Josif! Maria! Illustrissimo, mă sugrum! Acêsta e răsplata pentru sinceritatea mea! Lasă-mă te conjur!“

„Ei“ continuă elu rêsufându, „cum pôte fi cineva atât de pasionatu? Acêsta nu e galanteria, Escelență. Nu suntă eu de vină, decă d'omna Teresa are urmă de mustăți și unu semu de arsură pe obrazul stângu.“

„Dér talia, ținută, pèrul ei.“

„Nu lasă nimic de dorit. Tocmai din cauza acêsta merge d'omna Mazzini mascată, pentru ca să facă cuceriri. Și apoi încă una: Luigi Mazzini, fratele re-

positului proveditore, este acum închizitor de stat. Elu ține multu la aceea oă cumnata sa să nu se căsătorească a doua oară, deorece vrea să-i moștenescă averea. Gândesce-te acum ce urmări seriose se voru ivi din cauza intrigei aceleia, câtă de lesne Escelență, ați putés locui într'o cameră de sub acoperișele de plumb. Dér basta! Pentru dece zechine am spus destule. Suntem cuit. Slugă plecată!“

Dicendă aceste dispăr spionul, ca și o veveriță, printre măsoile ce intrau, lăsându pe patrician în cea mai mare zăpăcă.

Datele spionului, durere, erau adeverate. Bogăția repositului proveditore precum și aceea a familiei Foscari era cunoscută de totă lumea, totu asemenea și invișibilitatea d-nei Teresa încă de multu era obiectul de conversațiune printre „bulevardiștii“ Veneției. Forte bine își aducea elu acum aminte, că ea îl pregătise despre uriciunea ei și se gândea la întelnirea din sera acêsta, unde ea sub scutul nopții voia să continue mistificațiunea. Primul seu gându fu ca să înterupă cu totul intriga începută,

ca Români D-Vóstré să fiă nemulțumiți cu starea lor.

„Legile D-Vóstré sunt foarte frumoase, dăr nu-să altceva de câtă haruri scrise. De ce nu potă timite Români deputați în parlamentă? Unde sunt școlele române prevădute în lege? D-ta dă, că sunt! Ei, eu am studiată cu atențiune și din plăcere privată raporturile D-Vóstré. Suntă patru școle române medii, deși legile D-Vóstré prescriu mai multe; dăr și din aceste patru una a fostă maghiarisată cu forța. Admirabilă,

„Ungaria, care s'a luptată atăta pentru libertatea sa propriă, nu pôte să fiă dăr asupritărea altoră poporă? Inse a maghiarisa pe Români este o imposibilitate totă așa de mare, ca și rusificarea D-Vóstré, domnule!

„Dici D-ta, că Români vrău astfelă de privilegii, prin împlinirea căroră ar pută constitui stată în statulă d-vóstré, și că fiă-care cetățenă trebuie să cinstescă legile statului. Asta așa este. Dăr ce să se întempe atunci, când legile statului nu măsură cu măsură egală? La noi trăsescă numai în Bucuresci mai mulți de 20,000 Unguri; nu vei afla între ei nici unulă, care ar pută dice cu dreptă, că nu 'i se face dreptate înaintea legii. Aserțiunea, că la ocuparea oficiiloră țineți sēmă de proporțiă, ba că decă se deschide concursă pentru o funcțiune, la care concureză și ună Română, acesta este preferită — nu este adevărată. Numai dălele trecute am cetită datele statistice, din cară vedă, că în Ungaria suntă 462 funcționari români, deși decă s'ar ținē sēmă de numărulă loră la ocuparea oficiiloră, ar trebui să fiă 3,300 funcționari români. Nici acea aserțiune nu este corectă, că n'ar fi destui Români culti în Ardélă. De ce dăr Români D-Vóstré vină mereu pe gramații noștri și ceră pâne? Er aceștia suntă omeni cu diplome. Pentru noi a-oesta nu e nici de cum plăcută, și ne dă multă de gândită...

„Eu cunoscă politica D-Vóstré și convingerea mea este, că cele două țări, a D-Vóstré și a noștră, suntă foarte avise una la alta, și una fără alta nu se potă apăra cu succesă contra aspirațiiloră rusesci. *Politica urmată de guvernulă D-Vóstré, nu este politica națiunii maghiare.*

„Piedeca pentru care adevărată D-Vóstré politică națională nu pôte ajunge la valōre zero în sistemulă electorală. Aici mă întorcă erăși la ceea ce am discusă mai înainte: că D-Vóstré aveți legi foarte frumoase — *pe hărtiă*. Siliți-vē D-Vóstré din tōte puterile, ca să vē modificați sistemulă electorală așa, ca votarea să se facă secretă și atunci v'ăți pusă pe calea adevărată. Dați-vē sērguința să căștigați pe Români din Ardélă și să-i re-

solvăți a vota cu opozițiă. *Decă eu ași trăi în Ardélă, m'ăși alătura cu trupă și sufletă la opozițiă*. Interesele Româniloră ardeleni ceră, ca guvernele în Ungaria să se schimbe câtă se pōte mai desă prin conclucarea loră, fiindă făcare guvernă nou ar face ceva pentru ei. E regretabilă, că Români din Ardélă n'au ajunsă la convingerea, că ei nu suntă decătă unelte în mânilă guvernului unguresc și că ei ar trebui să se alătore la opozițiă, pentru ca să promoveze interesele loră proprii.

„D-Vóstré v'ăți supărată, că frații noștri ardeleni s'au dusă la Viena. Dăr răsfoesce D-ta istoria înapoi c'o jumătate vécă și vei vedē, că din Viena s'a ațitătă rēscōla contra Maghiariloră și că multe altele au mai eșită din orașulă împărătesc, ce pe dreptulă a deșteptată speranța în conducătorii mișcării, că totă Viena este aceea, unde plāngerile loră voră fi vindecate... Dăr Români ardeleni au făcută ună lucră fără tactă, când au alesă ună timpă pentru prezentarea memorandumului, care concade cu jubileulă de 25 ani de încoronare a împăratului Austriei, ca rege ală Ungariei.“

„Măne, iubitulă, se va deslega enigma. Măne la aceeași oră, să-mi arăți, că iubirea ta e sinceră.“

(Va urma).

„Urméză mi, Escolență, ești așteptată în gondolă.“

Ugo intră în interiorul gondolei unde se simți îmbrățișată de două brațe moi, nisce buze ardețore îl sărutau și simți peptulă său lângă sinulă svienindă ală unei femei. „Taci, taci, iubitulă meu!“ fură singurele vorbe ce le rosti frumoșă femeia. Drăgostirile împedecau oră ce conversațiune. Gondola plutea spre lagune. Ugo ținea în brațele sale o femeia tēnēră și gingășă, doritōre de amoră. Avertisarea spionului dispăruse din gândulă lui. A lua decisiune e una și a le îndeplini e alta și atătă e scurtă, că omulă, care se va opune ispitei, trebuie să se nască.

Două ore trecură ca într'ună visă pentru cei doi amanți. Gondola se opri pe cheu. „Și când te voi mai vedē, iubita mea?“ întrebă Ugo, dându-i o sărutare de despărțire. „Când ore voi fi fericită, să-ți vedă frumoșă față?“

„Măne, iubitulă, se va deslega enigma. Măne la aceeași oră, să-mi arăți, că iubirea ta e sinceră.“

„Dreptă a avută“ murmură Ugo în sine. „Amă fostă ună nebrună—dăr mai e timpă să mă vindecă.“

Încă odată întrebă gondolierul: „Il pazzo?“

„Per amore“ fū răspunsulă înăbușită.

„Dreptă a avută“ murmură Ugo în sine. „Amă fostă ună nebrună—dăr mai e timpă să mă vindecă.“

Încă odată întrebă gondolierul: „Il pazzo?“

„Per amore“ fū răspunsulă înăbușită.

pectă și de-aceea au încunoscintă politiă de-acolo. Poliția a desfăcută lada și atunci s'a vedută, că lada era plină cu tipărituri revoluționare pe sēma Româniloră. Ele, se înțelege, că n'au ajunsă în mânilă Româniloră. — Cine și-a pierdută mintea, poftescă și credă murdăriiloră cu cară cine scie ce zăpăcită împintenată tratēză pe cei dela „Magyar Hirlap“.

—x—

„Pereat Hungaria“. Totă „Magyar Hirlap“ ne-o spune și a-oesta, dăr cele două vorbe latinesci nu le pune de astă dată în cărca „Valahiloră“, ci a Cehiloră, cară s'au dusă dălele trecute la Fiume, în numără de peste 100 (toți învățatori). Ei — dice numita fōiă — după ce au vizitată orașulă s'au dusă în comuna din apropiere, Susak, unde locuesc Croați. În Fiume nu puteau demonstra contra Maghiariloră, au făcută o deă între Croați. Ei au ținută vorbiri, în cară au strigată să trăsescă Croația, dăr „Pereat Hungaria“, apoi îndată și-au adusă aminte de Rusia și de Țarulă, la adresa căroră încă au strigată „să trăiescă“. Dăr ceea ce prezentă lucrulă în colōre mai nēgră este, că în totă decursulă petrecerei, a-decă în timpă ce Cehii calumniu pe Maghiari, căntă musica militară ces. și reg.

—x—

O nouă secțiune a Ligei. Cătă de adēncă simțită a fostă ideia Ligei culturale, se vede din faptulă, că a începută să fiă îmbrățișată și de comunele rurale. Cu o via plăcere anunțămă, că după propunerea D-lui Aug. B. Sanceleanu, s'a constituită o secțiune și în comuna Cosămbesol, plasa și districtulă Ialomița, alegēndu-și ca președinte pe D-lă Grăndea Popescu, ér ca membri în comitetulă pe D-nii. D. Rădulescu, G. R. Burdușanu, G. R. Cuen, Părintele Radu, R. Bobarniche, Niță T. Popescu, C. Dișescu, Lache R. Bordsănu, Mih. Costescu, D-șora Maria P. R. Boidușanu și Rusu Florescu.

—x—

Fișpanulă comitatului Brașov și ideia de stată. Alaltăeri s'a deschisă adunarea generală a naturalistiloră și mediciloră din Ungaria în biserica reformată din Brașov. Fișpanulă Maurer, fiindă alesă președinte, ținū o cuvēntare, în care accentuă neclătita alipire a comitatului și orașulă Brașov, la ideia de stată maghiară — D-lă fișpană se vede trēba, că și a uitatū, ori s'a făcută că-și uită, că în comitatulă și orașulă Brașov locuesc în foarte mare numără Români de cară dēnsulă n'a primită mandată să declare, că ei s'ar alipi la ideia de stată maghiară. D-lă fișpană deci a putută vorbi în numele înfrățițiloră Saso-Maghiari-Ciangăi, nici decum inse în numele Româniloră, cară vedū în așa numita ideia de stată o utopiă și o absurditate din cele mai stupide.

—x—

Ștudentii cehi au ținută în 22 Augustă n. c. ună congresă în Boskwitz. Obiectulă principală ală acestui congresă l'a formată „o activitate energetică în Moravia și între Slovaci.“ Mai mulți oratori s'au adresată la poporulă boem, îmbărbătându-lă pe acesta, ca să scuture definitivă jugulă germană. Clericalii prezenți declarară, între aplause furtanose, că și ei voră agita energetică în favorulă cehismului și în punctulă acesta suntă so lidari cu Cehii.

—x—

Inscrierile la universitatea din Pesta se începū în 1 Septemvre n. c. și durēză până în 12 Septemvre n. c. Dela terminulă acesta și până la 1 Octomvre n. c. voră fi primiți numai aceia, cară până la 12 Septemvre voră anunța, că din causă de bolă, seu din alte motive au fostă împedecați, a se presenta.

—x—

Antichități găsitate. Cetimă în „Tim-pulă“: La 4 Augustă, cu ocaziunea des-gropării temeliei la biserica sf. Nicolae celă „ogată“ din Iași, s'a găsită la o adēncă de 3 stānjeni ună mormēntă

în formă de zidire, în care se affă mai multe oseminte, 2 epolete mari de aură în greutate de 600 dramuri să-care, nisce decorații, mai multe monezi antice, o sabiă ce pare a fi rusă. Din câte se pōte scie, acele epolete suntă de generală și că ar fi acolo din timpulă domniei lui Ștefană celă mare. Ele, din ordinulă prefectului de județ, au fostă trimise la ministeră și apoi se voră depune la museulă de antichități din Iași.

—x—

Limba rusescă în școlele din Franța. Din Parisă se telegrafieză, că ministrulă franceșă de instrucțiune ar avē de gândă să introducă limba rusescă în școlele medii franceze.

—x—

Congresulă de archeologiă, ce s'a ținută în anulă acesta la Moscova, s'a închisă în 21 Augustă n. c. Viitorulă congresă se va ținē în Constantinopolă seu Atena.

—x—

Cunună. D-lă Nicolae Bărsană și d-șora Reveica Găitană se voră cununa Sămbătă în 15 (27) Augustă la orele 12, în biserica Sf. Nicolae din Bacifalu (Săcele). — Dorimă să fiă într'ună ceasă bună!

—x—

Ună mijlocă de casă răspândită. Căutarea din ce în ce mai mare a „Franzbrantemulă“ lui Moll dovedesce întrebunțarea cu succesă a acestui mijlocă în contra suferințelor de podagră, a durerilor reumatice și a tuturor boliloră provenite din rēcălă.

Prețulă unei sticle 90 cr. Se espedeză în tōte dălele cu rambursă postală prin farmacia A. MOLL, furnisorulă curții c. și r., Viena, Tuchlauben 9. În farmaciile din provinciă să se cēră anume preparatele lui MOLL, provēcute cu marca de apărare și subscrierea sa.

—x—

Dela Asociațiunea transilvană.

Adunarea generală a „Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român“ se va întruni la 15 (27) Augustă în Sibiu. Programulă definitivă ală Adunării și ală festivitățiloră, ce se voră arangia cu această ocaziune, este următorulă:

Vineri 14 (26) Augustă 8 ore sēra: Convenire în sala restaurățiunii Pankievitz. (Cină à la carte.)

Sămbătă 15 (27) Augustă 11 ore a. m. Ședința I, în sala palatului comitatensă.

2 ore p. m. Banchetă în pavilionulă din „Hermannsgarten“. Cuvertulă 2 fl. 50 cr. Inscieri pentru banchetă au să se facă la adresa d lui Dr. C. Diacomovich, ér publiculă din Sibiu se pōte înscrie în biroulă comitetului arangiator, (Fleischergasse Nr. 45, casa tipografiei archidieceșane) Miercuri și Joi dela 3-5 ore p. m. După 13 (25) Augustă nu se mai primescū însinuări pentru banchetă.

8 1/2 ore sēra: Bală în localitatea „Gesellschaftshaus“. Bilete pentru persōnă 1 fl. 50 cr. pentru familii de 3 seu mai multe persōne 4 fl., loge pentru 4 persōne 6 fl., să vëndū Vineri la 14 (26) Augustă dela 3-5 ore și Sămbătă dela 8-12 și 3-5 ore în biroulă comitetului arangiator.

Duminecă în 16 (28) Augustă 10 ore a. m. Ședința a II-a în sala palatului comitatensă.

2 ore p. m. Prândū à la carte în sala restaurățiunii Pankievitz

7 1/2 ore sēra. Concertulă corului plugariloră din Chisețu. Bilete (fl. 1., 80 cr. și 60 cr.) se vëndū de Miercuri, până Duminecă, dela 3-5 ore p. m. în biroulă comitetului. După concertă cină comună à la carte.

Luni în 17 (29) Augustă. Escursiune la Seliște. Inscieri pentru această escursiune se primescū Sămbătă în 15 (27) Augustă în biroulă comitetului,

La trenurile ce voră sosi Vineri și Sămbătă, oșpeții voră fi primiți la gară de membrii comitetului de încuarterare, cară voră purta insignii. Cei ce nu voră pută afla la gară adresa cuartirului loră, binevoescă a veni la biroulă comitetului, care Vineri și Sămbătă va fi deschisă

diua întrégă și va servi cu orî-ce informațiunilor referitoare la festivitățile, ce se vor arangia.

Comitetul nu se angajiază a incurta pe acei oșpeți, cari nu se vor fi insinuat până în 15 (27) Augustă.

Cabinetul Gladstone.

Noul cabinet englesă numără în sine multe personaje ilustre deja în lumea politică, precum și unele, cari de acum înainte încep a se ilustra. Etă câteva scurte notițe biografice și din ale unora și din ale celorlalți:

Rosebery, Arhibald-Filip Primrose, ală treilea conte cu acest nume, pair de Englitera și de Scoția, ministrul afacerilor străine, născut la 1847 la Londra, și-a făcut studiile la colegiul Eton și la universitatea de Oxford. Intră în camera lordilor la mórtea bunicului său în anul 1869 și fū ales, la 1871, ca membru ală comisiunei de răspuns la discursul coronei. Curîndu luă parte activă la discuțiile din camera de sus, mai cu sîm la cele privitoare la instrucția. Presintă un amendament la bilul asupra școlilor din Scoția, țintind la escluderea ori cărui învățămînt religios în școlile publice. President ală diferitelor asociațiuni de lucrători de ajutor mutual, rosti la congresul științelor sociale din Glasgow, la 1874, un discurs asupra viitorului claselor muncitore, remarcabil pîru cutezarea ideilor. Presidă, în același an, comitetul parilor reprezentativi ai Scoției și Irlandei. Fū ales, la 16 Noemvre 1878, rector ală universității St. Andreiu. Decedent ală uneia din cele mai vechi familii scoțiane, a luat de soție, la 1878, pe fiica baronului Meyer de Rothschild. E destul de cunoscut ca stîlp ală partidului liberal.

Kimberley, Iohn Wodehouse, prim conte cu acest nume, secretarul pentru Indii și președinte ală consiliului privat, pair de Englitera, născut la Londra, la 1826, a făcut studii strălucite la Oxford și a urmat bunicului său, ca baron Wodehouse în anul 1846. Numitul deputat locotenent de Norfolk la 1847, fu sub-secretar de stat pentru afacerile străine dela 1852—1856, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar în Rusia dela 1856—1858, trimis în misiune la 1863, când cu cestiunea Schleswig-Holstein, lord locotenent ală Irlandei dela 1864—1866, epocă în care tū creat conte, lord ală consiliului privat la 1868 și ministru ală coloniilor în cabinetul Gladstone dela 1870—1874.

Lord Herschel, lordul cancelar (născut la 1833), își reocupă postul părăsit la 1886, ca și sir William Vernon-Harcourt, ministru de finanțe, care (născut la 1827) a fost în vremuri unul din cei mai aprigi adversari ai lui Beaconsfield. El e a patra oră ministru; a ocupat și portofoliul internelor; la 1873 era procuror general.

Marchisul of Ripon, pair, ministrul coloniilor, a fost ministru ală marinei în trecut ală cabinetului liberal; a ocupat și postul de vice rege ală Indiilor; dela 1870 el e marele măestru ală francmasonilor englesi.

D. Asquith, ministru de interne, e a oela dintre noii miniștri, care a făcut cariera cea mai surprîndătoare. El n'are decât 40 de ani. A fost ales, ca om cu reputația strălucită la Universitatea Oxford, la 1885 în Camera comunelor. D. Asquith este un bărbat așa cum îi doresc d. Gladstone: talent oratoric strălucit, nemilos cu adversarii săi politici. Ca avocat ală lui Charles Russel junior s'a distins atît de mult, încât numele lui a avut de pe atunci câte-va zile de celebritate. E scoțian de nascere și mare admirator ală lui Gladstone. În partid îns nu prea e popular.

D. Henry Fowler, președintele guvernului local, născut la 1830 la Sunderland, fiu ală unui preot metodist, a

fost multă vreme avocat în Wolverhampton; s'a distins, ca Chamberlain, ca reformator în afaceri comunale. A fost ales în camera comunelor pentru întăia oră la 1880, la Wolverhampton, și a fost numit forțe curînd sub-secretar la interne și mai pe urmă secretar financiar ală tesaurului în anul 1885. Trece drept un om prudent și un cap solid; se bucură de mare influință printre coreligionarii săi metodisti. E cel mai bun rival ală lui Chamberlain. Nu e un orator strălucit, dăr forțe logice și a vorbit adesea în cestiuni financiare, în contra lui Göschen.

Lord Houghton, vice-regele Irlandei, s'a născut la 1859. El e dovedit, ca și tatăl său, un talent poetice remarcabil și a ocupat până astăzi postul de șambelan ală reginei. Lord Houghton e cumnatul d-lui Gladstone, a căru încredere deplină o posedă. S'a arătat și până acum forțe inteligent în afaceri de stat.

D. A. H. Aucland, ministrul instrucției, este un cap inteligent și practic, se bucură de cea mai bună reputație în camera comunelor, ca expert în toate cestiunile de învățămînt și de agricultură. El e oratorul principal ală tuturor asociațiilor cooperative și până la 1885 a fost profesor privat la Oxford. De când e ales în camera comunelor (1885) își menține acolo o bună poziție, de-orece vorbește rar, dăr totdeauna cu mare cunoscînță de cauză. E de 45 de ani și numirea sa e primită de toți cu simpatie.

D. Arnold Morley, este fiul cunoscutului mare fabricant Samuel Morley, e de 43 de ani și trece drept unul din cei mai nepătați omeni de onoare. E rece și nu prea simpatic, dăr un caracter plin de energie și dominator. Ministru ală poștelor, în noul cabinet se așteaptă dela deusul servici și mai mari ca menținător ală disciplinei de partid în cameră.

D. Bannermann, ministru de război, este scoțian, are 56 de ani și dela 1871 a fost membru al tuturor guvernelor liberale; ministru ală marinei, secretar de stat pentru Irlanda, în sfîrșit la 1886 ministru de război. De obicei rece și flegmatic, ca și mai mulți scoțiani, în oasuri extra-ordinare dă probe de multă înfocare.

Sir George Trevelyan, ministru pentru Scoția, e un nepot ală celebrului Macaulay, a căru biografă a scris-o. E forțe bogat forțe învățat. Radical îndărjit. A ocupat deja multe posturi importante în cabinetele trecute liberale.

Mundella, a mai fost, ca și adî, ministrul de comerț. El e fost cel dintăiu reprezentat ală muncitorilor în camera comunelor. („T.")

Literele fundamentale ale fundațiunii „Vancea“-ne.

Noi Conte Romană Ioan Vancea de Butaasa, din îndurarea lui Dumneșu și grația Sântului Scaun apostolic ală Romei Arhiepiscop greco-catolic de Alba Iulia și Făgăraș și Mitropolit ală Românilor greco-catolici din Transilvania și Ungaria, Asistente la Tronul Pontificiu și Prelat Domestic ală Sântiei Sale Sumului Pontifice Papa Leon XIII, Consiliar în Timă de stat ală Maiestății Sale Sacratissime Impărat și Rege Apostolic Francis I, Doctor de S. Teologie ș. c. a. În numele Preasantei Treime. Amin!

Spre amintire perpetuă.

I. Augmentarea Fundațiunei primitive.

Prin tenorea literelor prezente faom cunoscut tuturor, căora li-se cuvine acum și în viitor, cumă Noi, după ce cu ajutorul Preaînduratului Dumneșu ni-a succed după dorința noastră fierbinte, ca să mai putem adauge, ce am cruțat cu mare parsimonie, cătră suma de 32,000 fl. v. a., pe carea o am depus la mână Preaveneratului Ca-

pitul Mitropolit din loc pe lângă Literale fundamentale din 1-a Septemvre 1876: Ne-am determinat, să oferim și donăm tot pe același scop și o altă sumă și mai însemnată peste suma de 36,000 fl. v. a.

II. Asecurarea capitalului în bunuri imobile.

Și după ce după o cumpănire cât se pôte mai serioasă am devenit la convicțiunea, că capitalul de bani ai fundațiunii noastre, ce deja s'a apropiat la suma de 70,000 fl. v. a., nu se va pută asecura mai bine, decât decă se va așeza în bunuri imobile de valoare și venit sigur, în urma unei consultări meritorie, ce o am ținut cu membrii Preaveneratului Consistor ală nostru. Ne-am decis, ca cu totă suma de bani ai fundațiunii noastre, și cea donată mai înainte la an. 1876 și cea adunată de atunci încôce, să cumpărăm ceva bun nobilitar, ce s'ar găsi de vîndut, bună oră cum era dominiul Domnului Maoskásy Miklós dela Sân-Miclăuș și Căpîna (Bethlen-Szt-Miklós és Alsó Kápolna) Comitatul Tîrnavei-mic, carele se găsea tocmă în vîndare prin licitațiune publică.

III. Cumpărarea bunului nobilitar dela Sânmiclăuș (Bethlen-Szent-Miklós és Kápolna).

Deci după ce mai întăiu prin emisul nostru (Preaveneratul Alimpu Blășian, paroh și protopop în Blășia) la fața locului Ne-am căștigat informațiunile necesare despre toate cercurile dominiului memorat, și ne-am convins, că acela atăt pentru fertilitatea terenului de o mărime până cam la 700 jure cu toate apartinențele sale, cât și pentru alte emolumente, ce le are, poședînd și o mără cu 4 petri pe Tîrnava mică, precum și drept regali de criș mărît și de tîrg de țăr, ce se ține în loc, dăr și pentru apropierea aceuia de Blășiu, în distanță numai de 1½ oră de locul reședinței noastre, nu numai merit, ci tocmă se și recomandă spre cumpărare: Ne-am determinat, ca să cumpărăm acel dominiu, de cumva se va pută cu banii, despre cari dispune fundațiunea noastră.

IV. Prețul bunului cumpărat.

Drept aceea cu întervenirea încredințatului nostru (Reverendissimului d-nu Ioan, Moldovan canonic metropolit), la actuală licitațiune publică ținută în 11 și 12 Septemvre 1879, ca mai multă promițător am cumpărat dominiul amintit dela Sânmiclăuș și Căpîna cu suma totală de 62.731 fl. 69 cr. v. a., în care fură compute și spelele actului de licitațiune.

Acastă sumă prin edificările nou, și reparările radicale, ce le-am efeituit în curtea dominiului cumpărat și la mără, precum cu taxele transcrierii și cu spelele comasării terminate, se ură la suma peste 80.000 fl. v. a., cari tôte se pot vedea din actele relative, ce se accludu sub /- în origine.

(Va urma.)

SCRIRI ULTIME.

Lună s'a deschis la Berna congresul internațional ală păcii sub președința d-lui Ruchonnet, consilier federal, cu un număr de 309 delegați ai diferitelor state. Au vorbit delegați din Germania, Austria, Anglia, Danemarca, Belgia, Franța, Italia, Statele-Unite.

O telegramă particulară ne spune — dice „Timpu” — că studentul român Aurel Ilescu a luat cuvîntul și a susținut cu multă succed cauza română și că toți congresiștii arată simpatie acestei cauze. În ședința de după amî și s'a discutat două propuneri, una spre a se împărți congresul în două secțiuni, alta de a se vota pe naționalitate. Ambele propuneri au fost trimise la comisiune, care să facă un raport și în urmă congresul să decidă. În această comisiune este ales și studentul român Ilescu.

Literatură.

A apărut:

Gheorghe Barițiu, 12 (24) Maiu 1812—1992. Foi comemorative la serbarea

din 12 (24) Maiu 1892, de Dr. Corneliu Diaconovich. Format 8° de 88 pag. Prețul 80 cr. În partea întăiu se află o descriere a laboriosei vieți a d-lui G. Barițiu, dimpreună cu portretul d-sale bine nimerit, ér în partea de dona sunt publicate vorbirile deputațiilor și felicitările, ce 'i s'au adresat ilustrului bărbat cu ocaziunea serbării jubileului său de 80 de ani.

TELEGRAMELE

„Gazetei Transilvaniei.“

(Serviciul biuroului de cor. din Pesta.)

Budapesta, 24 Augustă. Visitii dela omnibusuri s'au hotărît, ca de adî începîndu, să se pună în grevă.

Alba-Regală, 24 Augustă. Ministrul de honveți a ordonat, ca pentru casarmele de honveți să se procure stindarde naționale, cari la ocaziuni de festivități patriotice, vor avă să falfă deasupra acestora.

Paris, 24 Augustă. Ambasada română de aici declară, de neadeverată scirea unor diare, că în România mișcarea republicană a luat dimensiuni mari.

Petersburg, 24 Augustă. Fôia oficiasă desminte categoric scriile asupra unor pretinse crîșimi, la cari ar fi espusi Jidovii din Rusia.

Belgrad, 24 Augustă. Regina Natalia scris amicilor ei de aici, că se bucură de schimbarea politică, de-orece acesta e favorabilă pentru dinastie. — Ovațiunile intenționate pentru regentă și noul cabinet nu s'au făcut, în interesul liniștei. Cei mai mulți funcționari superiori radicali au dimisionat. Rechiămarea mai multor reprezentanți ai Sîrbiei în străinătate este iminentă. Partida radicală convoca pentru ziua de mâne un meeting general.

Seghedin, 24 Augustă. Ugron refuză primirea provocațiunei din partea secundantului fisolgăbirului Kelemen, cu motivarea, că el n'a atacat persoana, ci numai procedura.*

Hamburg, 24 Augustă. Eri au fost aici 126 bonavi de coleră, dintre cari mulți au murit, la mai mulți s'a constatat colera asiatică.

DIVERSE.

O familie cu privilegii. În guvernământul Olenet din Rusia există o familie de boeri, care și-a păstrat până astăzi privilegiile sale. E vorba de familia Klucorov, care locuie pe domeniul Ciolomuji, în districtul Povenet. Klucorovii își păstrează documentul intr-o lădiță prețioasă și îl observă literalmente, nelăsîndu să intre poliția la dînșii, neplătîndu imposit și nesupunîdu se decât de bună voie serviciului militar obligator. Deși capul familiei e un om ore-cum de literat și posesor ală unei biblioteci destul de bogată, totuși duce un fel de viață, care se apropie mult de a țeranilor, ală căroră costum îl portă. Moravurile familiei sunt antipatriarcale.

Dela bursă. C: „Nu scii D ta, un sfat cum să mă scap de contabilul meu leneș, fără a-l dimisiona?” D: „Fă-l cassier!”

* Înainte cu câteva zile Gabriel Ugron a declarat, că respinge cu scărba protocolul partidei liberale din Dorozsma, care pentru un cas eventual recomandă în locul unui cadidat liberal, pe Alexiu Györy. Din cauza acestei espresii președintele acelei adunări, Kelemen, a provocat la duel pe Ugron.

— Red.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Matoră.

Cursul pieței Brașov

Table with exchange rates for various currencies and goods like 'Albina', 'Imperial', 'Sabin', etc.

Dr. Sterie N. Ciurcu

Viena, IX Pelikangasse 10.

Cabinetul de consultațiune cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Consultațiuni și prin corespondență.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeria I. Gross.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrisura sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoși la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemoroideilor și a celorlți mai diferite bôle femeesci a luat acest medicamentu de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca unu remediu popularu cu deosebire prin trasu (frotat) alinâ durerile de șoldină și reumatismu și a altor urmărit de rēcělă.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilic)

La întrebunțarea șilnică, cu deosebire importantă pentru copii de orice etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătôsă și mai departe a dinților.

Trimțterea principală prin

Farmacistul A. Moll, c. și r. furnisoru alu curții imperiale Viena, Tuchlauben 9. Comande din provinciă se efectuează șilnicu prin rambursă postală.

La deposite se se cêră anumitū preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victoru Roth, Fr. Kellemen și Ed. Kugler, precum și la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Hesshaimer și Jul. Hornung & Teutsch.

804-22.

De arendat.

Pe 9 ani începându cu 23 Aprilie 1894 s. v. încolo,

Moșia „SUDIȚII“

(Cacalechii vechi e Reda Barbului din Județulu Buzeu) în România.

proprietatea bisericii Sf. Nicolae din Brașov (Scheiu) Transilvania.

Licitațiunea se va ține conformu condițiunilor, în 6 Septemvre 1892 st. v. și șilele următore în „Hotelulu Bulevard“, Bucuresci.

Informațiuni mai de aprôpe se pot lua dela D-nii Steriu Stinge, epitropu alu bisericii din Brașov și Vasile Stinghe, comersantu în Buzeu.

Comitetulu parochialu alu bisericii Sf. Nicolae din Brașov (Transilvania).

909,6-3.

Mersulu trenurilor

ne liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Mai 1892.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.), train types, and departure/arrival times.

Nota: Numerii încuadrați cu linii grôse însemnăză ôrele de nôpte.